

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 1/12
v Luxemburgu 17. januára 2012

Rozsudok vo veci C-347/10
A. Salemink/Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut
werknemersverzekeringen

Zamestnanci zamestnaní na vrtnej plošine na ťažbu zemného plynu v mori na kontinentálnom šelfe, ktorý je súčasťou členského štátu, v zásade podliehajú právu Únie

Prácu vykonávanú na vrtných plošinách v rámci prieskumnej činnosti a/alebo využívania prírodných zdrojov treba na účely uplatnenia práva Únie považovať za prácu vykonávanú na území tohto štátu

A. Salemink, holandský štátny príslušník, pracoval od roku 1996 ako ošetrovateľ a röntgenológ na vrtnej plošine na ťažbu zemného plynu spoločnosti Nederlandse Aardolie Maatschappij. Táto plošina sa nachádza mimo výsostných vôd Holandska v holandskej časti kontinentálneho šelfu vzdialenej takmer 80 km od holandského pobrežia.

A. Salemink býval v Holandsku, ale 10. septembra 2004 sa odsťahoval do Španielska. Pred odchodom do Španielska bol A. Salemink povinne poistený podľa holandskej vnútroštátnej právnej úpravy sociálneho zabezpečenia, podľa ktorej osoba, ktorá pracuje mimo územia Holandska, sa nepovažuje za zamestnanca, pokiaľ nemá bydlisko v Holandsku a pokiaľ jej zamestnávateľ nemá bydlisko v tomto štáte alebo tam nemá sídlo. A. Salemink z dôvodu presťahovania sa do Španielska prestal spĺňať podmienku pobytu a následne bol vylúčený z povinného poistenia, predovšetkým z poistenia v práceneschopnosti.

Po tom, ako A. Salemink 24. októbra 2006 oznámil svoju práceneschopnosť z dôvodu choroby, požiadala 11. septembra 2007 o dávku poskytovanú v práceneschopnosti podľa holandského zákona o práci a príjmoch podľa pracovnej schopnosti, a to od 24. októbra 2008.

Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (Úrad pre správu poistenia zamestnancov) mu túto žiadosť zamietol, pretože A. Salemink po presťahovaní sa do Španielska už nebol povinne poistený (od 10. septembra 2004), a preto nemal nárok na poskytnutie dávky v práceneschopnosti.

Za týchto okolností Rechtbank Amsterdam (Súd prvého stupňa v Amsterdame, Holandsko) položil Súdnemu dvoru otázku, či právo Únie bráni tomu, aby zamestnanec, ktorý pracuje na pevnom zariadení nachádzajúcom sa na kontinentálnom šelfe, ktorý je súčasťou členského štátu, v tomto členskom štáte nebol povinne poistený na základe vnútroštátnej právnej úpravy iba z toho dôvodu, že nemá bydlisko v tomto, ale v inom členskom štáte.

Súdny dvor najprv skúmal, či sa na situáciu A. Saleminka uplatní právo Únie. V tejto súvislosti Súdny dvor pripomína, že z medzinárodného morského práva¹ vyplýva, že pobrežný štát vykonáva nad kontinentálnym šelfom zvrchované práva na účely prieskumu a využívania jeho prírodných zdrojov. Tieto práva sú výhradné v tom zmysle, že ak pobrežný štát nevykonáva prieskum kontinentálneho šelfu alebo nevyužíva jeho prírodné zdroje, takúto činnosť nemôže vykonávať nikto bez jeho výslovného súhlasu. Čo sa týka umelých ostrovov, zariadení a stavieb na kontinentálnom šelfe, pobrežný štát má výlučné právo na ich budovanie, povoľovanie a riadenie

¹ Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve, podpísaný v Montego Bay (Jamajka) 10. decembra 1982, ktorý nadobudol platnosť 16. novembra 1994, bol ratifikovaný Holandským kráľovstvom 28. júna 1996 a schválený v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 98/392/ES z 23. marca 1998 (Ú. v. ES L 179, s. 1; Mim. vyd. 04/003, s. 260).

ich stavby, prevádzky a používania. Pobrežný štát má tiež výlučnú jurisdikciu nad takými to umelými ostrovmi, zariadeniami a stavbami.

Keďže kontinentálny šelf patriaci k členskému štátu podlieha jeho zvrchovanej moci, hoci iba funkčne a obmedzene, prácu vykonávanú na pevných alebo pohyblivých zariadeniach nachádzajúcich sa na tomto šelfe v rámci prieskumnej činnosti a/alebo využívania prírodných zdrojov treba na účely uplatnenia práva Únie považovať za prácu vykonávanú na území tohto členského štátu.

Keďže sa právo Únie uplatní, Súdny dvor ďalej skúmal, či právo Únie bráni tomu, aby bola osoba v situácii A. Saleminka vylúčená zo systému povinného poistenia v dôsledku presťahovania sa do Španielska.

V tejto súvislosti Súdny dvor zdôraznil, že každému členskému štátu prináleží, aby si v právnych predpisoch stanovil podmienky na vznik práva alebo povinnosti vstúpiť do systému sociálneho zabezpečenia alebo do osobitnej časti tohto systému. Pokiaľ si členské štáty zachovávajú právomoc upraviť podmienky vstupu do ich systémov sociálneho zabezpečenia, musia pri výkone tejto právomoci dodržiavať právo Únie. Na jednej strane tieto podmienky nemôžu viesť k tomu, že z pôsobnosti vnútroštátnej právnej úpravy budú vylúčené osoby, na ktoré sa podľa práva Únie uplatňuje rovnaká právna úprava. Na druhej strane režimy zaradenia do povinného poistenia musia byť v súlade s ustanoveniami, ktoré sa týkajú voľného pohybu pracovníkov.

Právo Únie² však výslovne stanovuje, že na osobu zamestnanú na území určitého členského štátu sa právne predpisy tohto štátu vzťahujú „dokonca aj vtedy, ak má bydlisko na území iného členského štátu“. Došlo by k porušeniu tohto práva, ak by sa podmienka bydliska stanovená právnu úpravou členského štátu na území, kde sa zamestnanie vykonáva, na prístup k režimu povinného poistenia, ktorý upravuje, mohla uplatňovať voči osobám, ktoré pracujú na území tohto členského štátu a majú bydlisko v inom členskom štáte. Právo Únie umožňuje, aby v prípade týchto osôb podmienka založená na vykonávaní zamestnania na území dotknutého členského štátu nahradila podmienku bydliska.

V rozpore s právom Únie je aj vnútroštátna právna úprava, ktorá sa zakladá na kritériu pobytu v prípade určenia, či zamestnanec pracujúci na vrtnej plošine na ťažbu zemného plynu na kontinentálnom šelfe, ktorý je súčasťou členského štátu, má právo byť povinne poistený v tomto členskom štáte.

Okrem toho treba konštatovať, že takáto vnútroštátna právna úprava stavia zamestnancov nerezidentov, akým je A. Salemink, do menej výhodnej pozície oproti zamestnancom rezidentom, pokiaľ ide o ich sociálne zabezpečenie v Holandsku, a z tohto dôvodu porušuje zásadu slobody pohybu zaručenú právom Únie.

Preto Súdny dvor odpovedal, že právo Únie bráni tomu, aby zamestnanec vykonávajúci pracovné činnosti na pevnom zariadení nachádzajúcom sa na kontinentálnom šelfe, ktorý je súčasťou členského štátu, nebol povinne poistený na základe vnútroštátnej právnej úpravy sociálneho poistenia iba z toho dôvodu, že nemá bydlisko v tomto, ale v inom členskom štáte.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

² Nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, v znení zmenenom a doplnenom nariadením Rady (ES) č. 118/97 z 2. decembra 1996 (Ú. v. ES L 28, 1997, s. 1; Mim. vyd. 05/003, s. 3), zmeneným a doplneným nariadením Rady (ES) č. 1606/98 z 29. júna 1998 (Ú. v. ES L 209, 1998, s. 1; Mim. vyd. 05/003, s. 308), článok 13 ods. 2 písm. a).

Úplné znenie rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499